

Nr 102.

Av herr **Gabrielsson m. fl.**, om tillfällig höjning av tullsatserna
å ost och smör.

I flere vid föregående års riksdag väckta motioner riktades uppmärksamheten på det svåra läge, vari den svenska mejerihanteringen råkat till följd av de i förhållande till produktionskostnaderna låga avsättningspriserna för smör och ost. Sålunda framhölls bland annat i en i första kammaren av herr Elisson m. fl. och i en därmed likalydande, i andra kammaren av Westman m. fl. väckt motion, att särskilt konkurrensen från Finland med dess mera deprecierade valuta men även konkurrensen från andra länder med lägre valutor tryckte priserna å det svenska smöret och den svenska osten åtminstone under vissa tider ned till priset under åren närmast före kriget, allt under det jordbrukets förnödenhetsartiklar alltjämt betingade priser, som avsevärt överstege fredspriserna. I samma motioner lämnades en statistik över införseln samt utförseln av smör, varav framgick, att införselöverskottet av denna artikel under år 1920 samt under de första 11 månaderna av år 1921 var högst betydande samt att av artikeln ost, där praktiskt taget ingen utförsel förekommit, införseln likaledes varit avsevärd.

Enligt den svenska smörprisstatistiken har smörpriset under föregående år 1922 tidvis avsevärt understigit, tidvis överstigit 3 kronor per kilogram, och årsmedelpriset var 3 kronor 5 öre per kilogram. En i »Lantmannen»s andra häfte för innevarande år intagen statistisk tabell innehåller jämväl de månatliga medelprisen å svensk ost under föregående år, efter noteringarna å helfet västgötaost av cirka 2 månaders ålder, och dessa priser varierade mellan 1 krona 40 öre samt 1 krona 60 öre per kilogram. Ehuru väl smörexporten, som ju väsentligen bestämmes av avsättningsmöjligheterna på den engelska marknaden, glädjande nog under år 1922 företett ett icke obetydligt uppsving från allenast 124,000 kilogram under de 11 första månaderna av år 1921 till 1,313,000 kilogram under motsvarande tid år 1922, så var dock införseln till riket av smör allt fortfarande betydligt större än utförseln, i det att densamma under nämnda tid av 11 månader uppgick till 2,433,000 kilogram. Införseln av ost, som under de 11 första månaderna av år 1921 uppgick till 911,000 kilogram, var under motsvarande tidsperiod år 1922 ej mindre än 833,000 kilogram.

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 3 saml. 32 häft. (Nr 99—104.)

Vad smör angår kan visserligen anmärkas, att priset å svenskt mejerismör, som nyss sagts, väsentligen regleras av priset på den engelska maknaden samt att en tullförhöjning å denna artikel icke inverkar på sagda prisläge å en främmande exportmarknad. De betydande kvantiteterna av till landet infört finskt smör trycka icke desto mindre priserna å särskilt den nordsvenska smörmarknaden, och under vissa tider kan jämväl ett förefintligt exportöverskott i vårt sydliga grannland kastas över på den sydsvenska smörmarknaden och verka avsevärt till men för mejerirörelsen i dessa delar av landet. Med avseende å artikeln ost är läget ännu sämre, i det att landet översvämmas av utländska ostsorter, däribland i Finland tillverkad s. k. schweizerost, samtidigt med att flere av de gamla kända svenska ostsorterna, t. ex. den utmärkta Västerbottensosten, icke vinner nämnvärd avsättning på de större konsumtionsorterna i mellersta och södra delarna av landet. Som följd av såväl det ena som det andra av dessa förhållanden är mjölkpriset mångstades ute i landet synnerligen lågt i förhållande till mjölkens framställningskostnader, och i synnerhet de mindre jordbrukarna, vilka därtill hårt tryckas av skatter, föra en ekonomiskt bekymmersam tillvaro.

Nu anförda förhållanden synas oss motivera ett återupptagande in-
nevarande år av det i här ovan nämnda motioner vid fjolårets riksdag väckta yrkandet om en mindre provisorisk tullförhöjning å artiklarna smör och ost. Vi få för den skull hemställa,

att riksdagen måtte besluta,
att tullsatsen å till rubriken nr 137 i tulltaxan hänförlig ost, alla slag, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1924 utgå med ett belopp av 40 öre per kilogram; samt
att tullsatsen å till rubriken nr 138 i tulltaxan hänförligt smör, naturligt, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1924 utgå med ett belopp av 40 öre per kilogram.

Stockholm den 19 januari 1923.

Nils Gabrielsson.
Joh. Johansson,
Friggeråker.

Anton Pettersson.
Karl Olsson.
L. G. Bodin.

Ernst Svenson.
Carl G. Schedin.